

บทที่ 3

การอ้างอิง

การอ้างอิงในวิทยานิพนธ์เป็นการแจ้งแหล่งที่มาของข้อความ แนวคิด หรือข้อมูลเพื่อเป็นเกียรติแก่เจ้าของ ข้อความ แนวคิด หรือข้อมูลนั้น รวมทั้งเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านที่ประสงค์จะทราบรายละเอียดอื่นๆ จากแหล่งที่มาการอ้างอิงจะปรากฏอยู่ใน 2 แห่ง คือ ในเนื้อความวิทยานิพนธ์ และรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงท้ายเล่มวิทยานิพนธ์

การอ้างอิงในเนื้อความวิทยานิพนธ์

หลักเกณฑ์การอ้างอิงในเนื้อความวิทยานิพนธ์มีดังนี้คือ

1. เอกสารที่นำมาอ้างอิงในเนื้อความวิทยานิพนธ์จะต้องตรงกับเอกสารที่ปรากฏในส่วนรายการเอกสาร และสิ่งอ้างอิงท้ายเล่ม
2. ระบบการอ้างอิงที่ใช้คือ ระบบชื่อและปี (name-and-year system)
3. การอ้างอิงเอกสารภาษาไทยให้ใช้ชื่อตัว เอกสารภาษาต่างประเทศให้ใช้ชื่อสกุล

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อความวิทยานิพนธ์

1. อ้างอิงเอกสารทั้งฉบับ เป็นการสรุปแนวคิดจากเอกสารทั้งเล่มหรือทั้งเรื่องดังต่อไปนี้
  - 1.1. อ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่งคนเดียว มีรูปแบบ ดังนี้

สมศรี (2552)	Prathuangwong (2009) .....
.....(สมศรี, 2552)	.....(Prathuangwong, 2009)
ใน พ.ศ. 2552 สมศรี ได้	.... In 2009, Prathuangwong pointed out that .....
  - 1.2 อ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 2 คน มีรูปแบบ ดังนี้

สมศรี และ กาญจนศ (2552) .....

Prathuangwong and Burr (2009) .....

.....(สมศรี และ กาญจนศ, 2552)

.....(Prathuangwong and Burr, 2009)

ใน พ.ศ. 2552 สมศรี และ กาญจนศ ได้ .....

In 2009, Prathuangwong and Burr concluded that .....

1.3 อ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่งตั้งแต่ 3 คน มีรูปแบบ ดังนี้

นภาพร และคณะ (2551)..... Boekfa *et al.* (2008).....

.....(นภาพร และคณะ, 2551) .....(Boekfa *et al.*, 2008)

ในกรณีที่มีเอกสารซึ่งมีผู้แต่งตั้งแต่ 3 คน เป็นจำนวนมากกว่า 1 ฉบับ โดยที่มีผู้แต่งคนแรกเป็นคนเดียวกัน ไม่ว่าจะผู้แต่งคนที่ 2 ถึงคนสุดท้าย จะเป็นชุดเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ถ้าปีที่พิมพ์เอกสารเหล่านั้นเป็นปีเดียวกัน ให้ใส่อักษร ก ข ..... ในเอกสารภาษาไทย และ a b..... ในเอกสารภาษาอังกฤษ โดยใส่ไว้หลังปีของเอกสาร ทั้งในส่วนของกรตรวจสอบเอกสารและส่วนของเอกสารและสิ่งอ้างอิงโดยระบุอักษรเรียงลำดับตามลำดับในรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิง เช่น มีเอกสารที่ต้องการอ้างอิง 2 ฉบับ ซึ่งพิมพ์ในปี พ.ศ. 2550 โดยผู้แต่ง ดังนี้

ฉบับแรก: อัญชลิ ชูพร้อม, เลิศลักษณ์ เงินศิริ และ กฤษณา พินิจ

ฉบับที่สอง: อัญชลิ ชูพร้อม, เลิศลักษณ์ เงินศิริ, กฤษณา พินิจ และ

พัฒนา ศรีฟ้า สุนเนอร์

ในส่วนของการตรวจสอบเอกสารให้เขียนอ้างอิงดังนี้

อัญชลิ และคณะ (2550ก)..... อัญชลิ และคณะ (2550ข)

(ให้ระบุอักษร ก ข ..... ตามหลังปีที่พิมพ์ในรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงด้วย)

1.4 อ้างอิงเอกสารที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน ให้ระบุชื่อเต็มของสถาบันและถ้าชื่อของสถาบันนั้นเป็นหน่วยงานของรัฐบาล การระบุชื่อควรเริ่มต้นชื่อในระดับกรม หรือต่ำกว่า ดังนี้

กองอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ (2552).....

Oregon State University (2009).....

อนึ่ง หากชื่อสถาบันนั้นยาว ในการอ้างอิงครั้งแรกให้ระบุชื่อเต็มของสถาบัน และให้มีชื่อย่อในวงเล็บเหลี่ยม ส่วนการอ้างอิงครั้งต่อๆ ไปให้ระบุชื่อย่อของสถาบัน ดังนี้

การอ้างอิงครั้งแรก:

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม [ส.ป.ก.] (2550).....

Food and Agriculture Organization [FAO] (2005).....
 .....(สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม [ส.ป.ก.], 2550)
 .....(Food and Agriculture Organization [FAO], 2005)

การอ้างอิงครั้งต่อไป:

ส.ป.ก. (2550) ..... FAO (2005) .....
 .....(ส.ป.ก., 2550) .....(FAO, 2005)

1.5 อ้างอิงเอกสารหลายฉบับที่มีผู้แต่งคนเดียวกัน (ชุดเดียวกัน)

ในกรณีที่ปีที่พิมพ์ต่างกันให้ระบุชื่อผู้แต่งเพียงครั้งเดียวแล้วระบุปีที่พิมพ์ตามลำดับ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างปี

เช่น นภาพร (2550, 2551, 2552)..... Burr *et al.* (2008, 2009).....
 .....(นภาพร, 2550, 2551, 2552) .....(Burr *et al.*, 2008, 2009)

ในกรณีที่ปีที่พิมพ์ซ้ำกันให้ใช้อักษร ก ข ค..... ตามหลังปีที่พิมพ์สำหรับเอกสารภาษาไทย แล้วให้ใช้อักษร a b c.....ตามหลังปีที่พิมพ์สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ ดังนี้

นภาพร (2550ก, 2550ข, 2550ค) .....
 Prathuangwong and Burr (2009a, 2009b).....
 .....(นภาพร, 2550ก, 2550ข, 2550ค)
 ..... (Prathuangwong and Burr, 2009a, 2009b)

กรณีที่มีย่อเอกสารมากกว่า 1 ฉบับ ซึ่งเอกสารแต่ละฉบับมีผู้แต่งคนละคนแต่ชื่อเหมือนกัน และพิมพ์ในปีเดียวกันให้เขียน ดังนี้

อัญชลี (2550ก).....	อัญชลี (2550ข).....
Burr (2009a).....	Burr (2009b).....
.....(อัญชลี, 2550ก)	.....(อัญชลี, 2550ข)
.....(Burr, 2009a)	(Burr, 2009b).....

1.6 อ้างอิงเอกสารหลายฉบับที่มีผู้แต่งหลายคน (หลายชุด)

กรณี อ้างอิงเฉพาะภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว ให้เรียงลำดับตามปีที่พิมพ์จากน้อยไปหามากและคั่นแต่ละชุดด้วยเครื่องหมาย (;) ดังนี้

อัญชลี (2550); ธนา (2551); คุณิต และคณะ (2552).....
 Wongpokhom (2008); Athinuwat *et al.* (2009).....

.....(อัญชลี, 2550; ธนา, 2551; คุสิต และคณะ, 2552)

.....(Wongpokhom 2008; Athinuwat *et al.*, 2009)

กรณีอ้างอิงทั้งเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้เรียงลำดับเอกสารภาษาไทยก่อน แล้วตามด้วยเอกสารภาษาอังกฤษ ดังนี้

อัญชลี (2550); Athinuwat (2009).....

.....(อัญชลี, 2550; Athinuwat, 2009)

1.7 อ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

ให้ใช้คำว่า นิรนาม สำหรับเอกสารภาษาไทย และคำว่า Anonymous สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ แทนชื่อผู้แต่ง ดังนี้

นิรนาม (2552)....   Anonymous (2009).....

.....(นิรนาม, 2552)   .....(Anonymous, 2009)

1.8 อ้างอิงเอกสารที่มีบรรณาธิการ ผู้รวบรวม ผู้แปล หรือผู้วิจารณ์

ให้ใช้หลักเกณฑ์ และ รูปแบบเดียวกับข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ดังกล่าวข้างต้นเป็นกรณีๆ ไป ดังนี้

สมศรี (2552) .....   Prathuangwong (2009) .....

.....(สมศรี, 2552)   .....(Prathuangwong, 2009)

สมศรี และ กาญจนศ (2552) .....   Prathuangwong and Burr (2009) .....

.....(สมศรี และ กาญจนศ, 2552)   .....(Prathuangwong and Burr, 2009)

นภาพร และคณะ (2551).....   Boekfa *et al.* (2008).....

.....(นภาพร และคณะ, 2551)   .....(Boekfa *et al.*, 2008)

1.9 อ้างอิงเอกสารที่ปรากฏในเอกสารอื่น ให้ระบุเฉพาะชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์ของเอกสารอื่นนั้น (ผู้แต่งเอกสารลำดับรอง) โดยไม่ต้องอ้างอิงบุคคลที่เป็นผู้รายงานคนแรก (เจ้าของเอกสารลำดับแรก) ส่วนรายละเอียดของผู้รายงานคนแรกจะปรากฏใน ส่วนเอกสารและสิ่งอ้างอิง ดังนี้

นภาพร (2551) .....   Burr (2009).... ...

... ..(นภาพร, 2551)   ... .. (Burr, 2009)

1.10 อ้างอิงส่วนหนึ่งของเอกสารรวมบทความหรือบทความในวารสารในการอ้างอิง

ส่วนหนึ่งของเอกสารรวมบทความหรือบทความในวารสารที่มีผู้เขียนแต่ละส่วน การระบุชื่อผู้แต่งนั้น ให้ระบุเฉพาะชื่อผู้แต่งของส่วนที่ต้องการอ้างอิง

1.11 อ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์

ในตำแหน่งที่ต้องระบุปีที่พิมพ์ ให้ระบุ ม.ป.ป. สำหรับเอกสารภาษาไทยและ n.d. สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ ดังนี้

พิชิต (ม.ป.ป.) ..... Walker (n.d.).....

..... (พิชิต, ม.ป.ป.) ..... (Walker, n.d.)

1.12 อ้างอิงหนังสือพิมพ์

กรณีอ้างข่าวทั่วไป ให้ระบุชื่อหนังสือพิมพ์และปีที่พิมพ์ ดังนี้

ไทยรัฐ (2552)..... The New York Times (2010).....

.....(ไทยรัฐ, 2552) ..... (The New York Times, 2010)

กรณีอ้างคอลัมน์หรือบทความในหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อผู้เขียนไม่ว่าจะเป็นนามจริงหรือนามแฝงให้ระบุชื่อผู้เขียนและปีที่พิมพ์ ดังนี้

เปลว สีเงิน (2548)..... Calame (2007).....

.....(เปลว สีเงิน, 2548) .....(Calame, 2007)

2. อ้างอิงเอกสารเฉพาะบางหน้าของเอกสาร ให้ใช้วิธีการดังที่กล่าวไว้แล้วในการอ้างอิงเอกสารทั้งฉบับและต้องระบุหน้าของเอกสารที่อ้างอิงต่อจากปีที่พิมพ์โดยมีเครื่องหมายทวิภาค (:) คั่นระหว่างปีที่พิมพ์และหน้าของเอกสาร ดังนี้

อัญชติ และคณะ (2550: 2-5)... .... Burr (2009: 3).....

... .. (อัญชติ และคณะ, 2550: 2-5) ... .. (Burr, 2009: 3)

3. อ้างอิงข้อมูลในตารางและภาพ ให้ระบุชื่อผู้แต่งไว้นอกวงเล็บ และระบุปีที่พิมพ์ไว้ในวงเล็บตรงที่มาได้ตารางและภาพ ดังนี้

ที่มา: อัญชติ และคณะ (2550)

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2552)

ที่มา: Alexandre and Dubois (2000)

ที่มา: Gonzales and Paul (2005)

Source: Burr *et al.* (2009)

Source: The Graduate School Kasetsart University (2009)

4. อ้างอิงประเภทข้อมูลสารสนเทศ ระบุเฉพาะชื่อผู้แต่งหรือหน่วยงาน และปีที่ตีพิมพ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2552)
The Graduate School Kasetsart University (2009)

การเขียนเอกสารและสิ่งอ้างอิงท้ายเล่ม

การเขียนรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามประเภทของเอกสารและสิ่งอ้างอิง เช่น หนังสือแปล บทความในหนังสือ วารสาร รายงานการประชุม วิทยานิพนธ์ แผนที่ เป็นต้น นอกจากนี้รูปแบบที่ใช้ในแต่ละสถาบันยังมีรายละเอียดแตกต่างกันออกไป จึงไม่ควรลอกรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงตามแบบสถาบันใดๆ มาทั้งหมด แต่ควรจดมาเฉพาะข้อมูลที่ต้องการแล้วนำมาเขียนตามรูปแบบที่สถาบันของตนกำหนด ซึ่งมีส่วนประกอบ เรียงตามลำดับดังนี้

1. การย่อหน้า การเว้นระยะบรรทัด การเว้นระยะพิมพ์

1.1 บรรทัดแรกของเอกสารและสิ่งอ้างอิงแต่ละเรื่อง อักษรตัวแรกห่างจากริมของขอบกระดาษ ด้านซ้าย 1.5 นิ้ว บรรทัดที่สองและบรรทัดต่อไป ให้ย่อหน้าเท่ากับ 1 Tab อัด โนมัติ หรือ 0.5 นิ้ว

1.2 เอกสารและสิ่งอ้างอิงแต่ละเรื่อง ให้เว้นระยะห่างเท่ากับ 1 ระยะบรรทัดพิมพ์

1.3 การพิมพ์ส่วนของการอ้างอิงให้ถือหลักการใช้เครื่องหมายและการเว้นวรรคตอน ดังนี้

1.3.1 **เครื่องหมายทวิภาค:** การพิมพ์ให้พิมพ์ติดต่อเนื่องกับอักษรและเมื่อจะพิมพ์อักษรต่อจากเครื่องหมายให้เว้น 1 เคาะ

1.3.2 **เครื่องหมายอัฒภาค;** การพิมพ์ให้พิมพ์ติดต่อเนื่องกับอักษรและเมื่อจะพิมพ์อักษรต่อจากเครื่องหมายให้เว้น 1 เคาะ

1.3.3 **เครื่องหมายจุลภาค,** การพิมพ์ให้พิมพ์ติดต่อเนื่องกับอักษรและเมื่อจะพิมพ์อักษรต่อจากเครื่องหมายให้เว้น 1 เคาะ

1.3.4 **เครื่องหมายมหัพภาค.** การพิมพ์ให้พิมพ์ติดต่อเนื่องกับอักษรและเมื่อจะพิมพ์อักษรต่อจากเครื่องหมายให้เว้น 2 เคาะ ยกเว้นหลังอักษรย่อให้เว้นเพียง 1 เคาะ

2. ลำดับการเสนอรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิง

การเรียงลำดับเอกสารและสิ่งอ้างอิงมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

1.1 เรียงตามลำดับตัวอักษร โดยไม่ต้องมีเลขที่กำกับและไม่แยกประเภทของเอกสารและสิ่งอ้างอิง โดยจัดให้เอกสารภาษาไทยไว้ลำดับก่อนโดยเรียงลำดับตามอักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่ง และจัดให้เอกสารภาษาอังกฤษอยู่ลำดับหลังภาษาไทยโดยเรียงลำดับตามอักษรตัวแรกของชื่อสกุล

2.2 ถ้ามีเอกสารและสิ่งอ้างอิงที่มีผู้แต่งคนแรกเป็นคนเดียวกันให้เรียงลำดับรายการที่มีผู้แต่งหนึ่งคนก่อนรายการที่มีผู้แต่งมากกว่าหนึ่งคน

2.3 จากข้อ 2.2 ในกรณีที่มีเอกสารและสิ่งอ้างอิงภาษาไทยซึ่งมีผู้แต่งสองคน และผู้แต่งคนแรกเป็นคนเดียวกันเป็นจำนวนมากกว่า 1 ฉบับ ให้เรียงลำดับโดยใช้ชื่อตัวของผู้แต่งคนที่สองเป็นหลัก แต่ถ้าชื่อตัวของผู้แต่งคนที่สองอ่านและเขียนสะกดเหมือนกันให้เรียงลำดับโดยใช้นามสกุลของผู้แต่งคนที่สอง ถ้าชื่อตัวของผู้แต่งคนที่สองอ่านเหมือนกันแต่เขียนสะกดต่างกันให้เรียงลำดับเอกสารโดยใช้ชื่อตัวของผู้แต่งคนที่สองโดย เรียงตามสระ ถ้าชื่อนั้นขึ้นต้นด้วยสระ แต่ถ้าชื่อนั้นขึ้นต้นด้วยพยัญชนะก็ให้เรียงตามพยัญชนะ กรณีถ้าชื่อตัวของผู้แต่งคนที่สองของเอกสารเล่มหนึ่งขึ้นต้นด้วยพยัญชนะแต่อีกเล่มหนึ่งขึ้นต้นด้วยสระให้เรียงลำดับโดยอาศัยพยัญชนะเป็นหลัก ดังนี้

เลขามาโนช และ จิตรา เกาะแก้ว. 2549. ....

_____ และ อรุมา เขียมจิตต์. 2548. ....

_____ และ อรุมา เพ็ชร์ชัย. 2552. ....

2.4 จากข้อ 2.2 ในกรณีที่มีเอกสารและสิ่งอ้างอิงภาษาต่างประเทศซึ่งมีผู้แต่งสองคนผู้แต่งคนแรกเป็นคนเดียวกัน เป็นจำนวนมากกว่า 1 ฉบับ ให้เรียงลำดับโดยใช้ชื่อสกุลของผู้แต่งคนที่สองเป็นหลัก ถ้าผู้แต่ง คนที่สองมีชื่อสกุลเหมือนกัน แต่ชื่อตัวต่างกันให้เรียงลำดับโดยใช้ชื่อตัวเป็นหลัก ถ้าชื่อสกุลและชื่อตัวของผู้แต่งคนที่สองเหมือนกัน ให้เรียงลำดับโดยใช้ชื่อกกลางเป็นหลัก ถ้าชื่อสกุลและชื่อตัวของผู้แต่งคนที่สองเหมือนกัน และเอกสารเล่มหนึ่งไม่มีชื่อกกลางของผู้แต่งคนที่สองแต่อีกเล่มหนึ่งมีชื่อกกลางของผู้แต่งคนที่สอง ให้เรียงลำดับโดยให้เล่มที่ไม่มีชื่อกกลางของผู้แต่งคนที่สองขึ้นก่อน ดังนี้

Koide, R.T. and Z. Kabir. 2000. ....

_____ and R.P. Schreiner. 1992. ....

2.5 จากข้อ 2.2 และ 2.4 ในกรณีที่มีเอกสารและสิ่งอ้างอิงภาษาต่างประเทศที่มีชื่อสกุลของ

ผู้แต่งคนแรกเหมือนกัน แต่ชื่อตัวต่างกัน ให้จัดเรียงโดยใช้ชื่อตัวของผู้แต่งคนแรกเป็นหลัก เช่น เอกสารของ Smith, F.A. ต้องมาก่อนของ Smith, S.E. ถ้ามีเอกสารที่มี Smith, F.A. เป็นผู้แต่งคนแรก จำนวนมากกว่า 1 ฉบับ ให้จัดเรียงของ Smith, F.A. ดังกล่าวให้เสร็จสิ้นเสียก่อนไม่ว่าเอกสารนั้นจะมีผู้แต่งกี่คนก็ตามแล้วจึงเรียงเอกสารของ Smith, S.E. ตามลำดับ

สำหรับเอกสารและสิ่งอ้างอิงภาษาไทย ให้กระทำในลักษณะเดียวกันเพียงแต่ให้ชื่อตัวเป็นหลักในการจัดเรียงเสียก่อนแล้วจึงใช้ชื่อสกุล

2.6 เอกสารและสิ่งอ้างอิงหลายเรื่องที่มีผู้แต่งคนเดียวหรือชุดเดียวกันให้เรียงตามลำดับปี ถ้ามีเอกสารและสิ่งอ้างอิงหลายเรื่องโดยผู้แต่งคนเดียวหรือชุดเดียวกันภายในปีเดียวกัน ให้ใส่อักษร ก ข... ไว้หลังปีของเอกสารและสิ่งอ้างอิงภาษาไทย และให้ใส่อักษร a b ... สำหรับภาษาอังกฤษ

2.7 กรณีเอกสารและสิ่งอ้างอิงหลายเรื่อง ผู้แต่งคนเดียวหรือชุดเดียวกัน เมื่อพิมพ์เรียงลำดับในรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงไม่ต้องพิมพ์ชื่อผู้แต่งซ้ำ โดยผู้แต่งอาจซ้ำกันเฉพาะบางคน หรือซ้ำกันทั้งคณะก็ได้ ดังนี้

Nagahashi, G. and D.D. Douds, Jr. .1997. ....

____, ____ and G.D. Abney. 1996. ....

2.8 การขีดเส้นเพื่อแสดงการพิมพ์แทนชื่อผู้แต่งที่ซ้ำ ให้ใช้เส้นที่มีความยาวเท่ากับ 0.5 นิ้ว เท่ากันทุกชื่อผู้แต่งที่ซ้ำกัน

3. รูปแบบและตัวอย่างการเขียนรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิง

3.1 หนังสือ ข้อมูลที่จำเป็นได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ สถานที่พิมพ์ ดังนี้

ผู้แต่ง. ปีที่พิมพ์. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี). สำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์.

3.1.1 ผู้แต่ง

ก. ผู้แต่งที่เป็นบุคคล

- 1) กรณีผู้แต่ง 1 คน ภาษาไทยขึ้นต้นด้วยชื่อตัวตามด้วยนามสกุล กรณีที่มี

ฐานันดรศักดิ์ เช่น ม.ร.ว., บรรดาศักดิ์ เช่น พระยา, ยศ เช่น พลเอก ให้ใส่ไว้หลังนามสกุล โดยกันด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) สำหรับสมณศักดิ์ เช่น สมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมหลวง หรือชื่อที่แยกไม่ได้ให้ใช้ตามที่ปรากฏในหนังสือ ส่วนตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อปริญญา ไม่ต้องระบุ สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศให้ขึ้นต้นด้วยชื่อสกุล กันด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) แล้วตามด้วยอักษรย่อตัวแรกของชื่อตัว ชื่อกลาง ตามลำดับ ดังนี้

จารุพันธ์ ทองแถม, ม.ล.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชเจ้าสกลมหาสังฆปริณายก.

Boyd, C.E.

2) ผู้แต่ง 2 คน ขึ้นไป ให้ลงชื่อผู้แต่งทุกคน โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) กันระหว่างผู้แต่งแต่ละคนและใช้คำว่า “และ” หรือ “and” ก่อนผู้แต่งคนสุดท้ายโดยไม่ต้องใส่เครื่องหมายจุลภาค (,) นำหน้าคำว่า “และ” หรือ “and” สำหรับผู้แต่งลำดับที่ 2 เป็นต้นไป หากมีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ ยศ ให้ใส่ไว้หน้าชื่อ ถ้าเป็นผู้แต่งชาวต่างประเทศไม่ต้องกลับชื่อสกุล ให้ขึ้นต้นด้วยอักษรย่อตัวแรกของชื่อต้น ชื่อกลาง และตามตัวด้วยชื่อสกุล ดังนี้

ดุสิต อธิวิวัฒน์ และ สุตฤดี ประเทืองวงศ์

วิจารณ์ ธาราชาลนุกิจ, เวียง เชื้อโพธิ์หัก, ประวิทย์ สุรนิรนาท และ
อุทัยรัตน์ ฦ นคร.

Cochran, W.G. and G.M. Cox.

White, A., P. Handler and E.L. Smith.

ข. ผู้แต่งเป็นสถาบัน ให้ลงชื่อเต็มของสถาบัน โดยเรียงลำดับหน่วยงานย่อยก่อน หน่วยงานหลัก ถ้าสถาบันนั้นเป็นหน่วยงานของรัฐ การระบุชื่อควรเริ่มต้นตั้งแต่ระดับกรมเป็นลำดับ เช่น

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

The Department of Highways.

ค. ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ใช้ “กานิรนาม” หรือ “Anonymous” แทนชื่อผู้แต่ง ถ้าไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่มีบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม ให้ใส่ชื่อบรรณาธิการหรือผู้รวบรวมแทนผู้แต่ง แล้วตามด้วยคำ บรรณาธิการ ผู้รวบรวม ed. eds. comp. หรือ comps. แล้วแต่กรณี โดยกันด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ดังนี้

นิรนาม.

มุกดา จิตะสุต, ผู้รวบรวม.

Anonymous.

Cock, J.H. and J.A. Reyes, eds.

Donaldson, E.M., comp.

ช. นามแฝง ให้ใส่ชื่อนามแฝงนั้นในตำแหน่งผู้แต่ง ตามด้วยคำ (นามแฝง) หรือ (pseud.) ดังนี้

วินัส (นามแฝง)

Fehr (pseud.)

3.1.2 ปีที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ของหนังสือจะปรากฏในหน้าปกใน หรือหน้าหลังของปก ในถ้าไม่มีให้ใช้ปีที่อยู่กับชื่อของโรงพิมพ์ หรือปีที่อยู่ในหน้าคำนำ ถ้าไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ให้ระบุ ม.ป.ป. สำหรับหนังสือภาษาไทย หรือ n.d. สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ ดังนี้

ทิม พรรณศิริ. ม.ป.ป.

Tindall, H.D. n.d.

3.1.3 ชื่อหนังสือ ชื่อหนังสือให้พิมพ์ด้วยตัวอักษรตรงตัวเข้ม

ก. ชื่อหนังสือภาษาอังกฤษทุกคำต้องขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ (capital letter) ยกเว้นคำที่เป็นคำนำหน้านาม (article) คำบุพบท (preposition) หรือ คำสันธาน (conjunction) แต่ในกรณีที่คำเหล่านี้เป็นคำแรกของชื่อเรื่องต้องขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ ดังนี้

Water Quality in Ponds for Aquaculture.

The Nutrient Requirement of Pig.

ข. ชื่อวิทยาศาสตร์ พิมพ์เป็นตัวเอน หรือตัวพิมพ์ธรรมดาขีดเส้นใต้

ค. ตัวเลขที่ปรากฏในชื่อเรื่องให้ใช้เลขอารบิก ยกเว้นกรณีที่มีเลขโรมันเป็นส่วนหนึ่งของชื่อหนังสือให้ใช้เลขโรมันตามเดิม

ง. คำภาษาละติน เช่น *in vivo* หรือ *in vitro* ให้ขีดเส้นใต้หรือพิมพ์ตัวเอน

จ. ลงข้อมูลที่จะช่วยให้ค้นหนังสือฉบับนั้นๆ ง่ายขึ้น เช่น พิมพ์ครั้งที่เล่มที่

ดังนี้

การเพาะขยายพันธุ์ปลา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

Principles of Biochemistry. 5th ed.

Fish Physiology. Vol. 9.

3.1.4 สำนักพิมพ์และสถานที่พิมพ์

ก. ระบุชื่อสำนักพิมพ์ตามด้วยชื่อเมืองที่ตั้งสำนักพิมพ์นั้น โดยมีเครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น ถ้าเมืองที่ตั้งสำนักพิมพ์นั้นมีหลายเมืองให้ใช้ชื่อเมืองแรกเพียงชื่อเดียวถ้าชื่อเมืองนั้นๆ ไม่รู้จักกันแพร่หลายให้ใส่ชื่อรัฐหรือประเทศกำกับไว้ด้วย โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างชื่อเมืองกับชื่อรัฐหรือประเทศ

ข. กรณีที่ผู้พิมพ์ไม่ได้เป็นผู้จัดจำหน่าย ให้ใช้ชื่อหน่วยงานที่ปรากฏบนปกแทนสำนักพิมพ์ เช่น หนังสือการเพาะขยายพันธุ์ปลา พิมพ์โดย สำนักพิมพ์ ศ. วงษ์ไพบูลย์ แต่จัดจำหน่ายโดยคณะประมง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ใช้ คณะประมง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แทนสำนักพิมพ์

ค. ชื่อสำนักพิมพ์ ให้เขียนเต็มตามที่ระบุไว้ในหนังสือ เช่น สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

John Wiley and Sons, Inc.

Redwood Birn Ltd.

ง. ถ้าไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์และสถานที่พิมพ์ให้ระบุ ม.ป.ท. สำหรับหนังสือภาษาไทย และสำหรับหนังสือภาษาอังกฤษให้ระบุ n.p.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทหนังสือ

พัชราภรณ์ เนียมมณี. 2552. **ตัวแบบการจัดสรรทรัพยากร**. พิมพ์ครั้งที่ 1. บริษัทไทยพัฒนารายวันการพิมพ์ จำกัด, กรุงเทพฯ.

รัชณี ธงประยูร. 2545. **บทปฏิบัติการเซรั่มวิทยาทางด้านโรคพืช**. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, นครปฐม.

สุวิมล กิระติพิบูล. 2547. **ระบบการจัดการและควบคุมการผลิตอาหารให้ปลอดภัย**. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), กรุงเทพฯ.

อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. 2549. **กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์วิญญูชน, กรุงเทพฯ.

Food and Drug Administration. 2001. **Bacteriological Analytical Manual of Food**. FDA, Arlington, VA.

Peterson, R.L., H.B. Massicotte and L.H. Melville. 2004. **Mycorrhizas: Anatomy and Cell Biology**. NRC Research Press, Canada.

Sylvia, D.M., J.J. Fuhrmann, P.G. Hartel and D. Zuberer. 1998. **Principles and Applications of Soil Microbiology**. Prentice Publishers, New Jersey.

3.2 หนังสือแปล ที่พบทั่วไป ไปมี 2 ลักษณะ คือหนังสือภาษาไทยที่แปลจากภาษาอื่นๆ และหนังสือภาษาอังกฤษที่แปลจากภาษาอื่นๆ หนังสือเหล่านี้อาจจะระบุหรือไม่ระบุชื่อผู้แปล เพื่อความสะดวกในการค้นคว้าจึงกำหนดรูปแบบการอ้างอิง ดังนี้

3.2.1 กรณีระบุชื่อผู้แปล มีรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้แปล. ปีที่พิมพ์. **ชื่อหนังสือ**. สำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์. แปลจาก ชื่อผู้เขียน. **ชื่อหนังสือ**. สำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์.

- ก. การเขียนแต่ละส่วนใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหนังสือทั่วไป (ดูข้อ 3.1)
- ข. ชื่อผู้แปลชื่อภาษาไทยเขียนชื่อเต็ม ส่วนชื่อภาษาอังกฤษ ชื่อต้น และชื่อกลาง (ถ้ามี) ใช้ตัวย่อ
- ค. กรณีมีผู้แปลหลายคนเขียนโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหนังสือ
- ง. ชื่อผู้เขียน ระบุชื่อย่อของผู้เขียนตามด้วยนามสกุล

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทหนังสือแปลกรณีระบุชื่อ

สุปราณี ผลชีวิน 2539. เทคโนโลยีวัสดุสำหรับอุตสาหกรรมไกลฟ์. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ. แปลจาก H. Allan Boye ed. **Material Technology Offshore : A Sustainable Growth Area for Norwegian R&D and Technology Based Industry**. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.

เสาวลักษณ์ ภูมิเสนะ. 2525. นมและผลิตภัณฑ์นม. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพฯ. แปลจาก S.K. Kon. **Milk and Milk Products in Human Nutrition**. F.A.O., Rome.

3.2.2 กรณีไม่ระบุชื่อผู้แปล เขียนรายการเอกสารอ้างอิงเช่นเดียวกับเอกสารประเภทหนังสือ เพียงแต่ระบุข้อความในวงเล็บว่า (translated from.ภาษาต้นฉบับ) ต่อจากชื่อหนังสือ โดยไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนกัน มีรูปแบบ ดังนี้

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทหนังสือแปลกรณีไม่ระบุชื่อผู้แปล

Millot, G. 1970. **Geology of Clays** (translated from French). Springer Verlag, New York.

3.2 หนังสือที่มีผู้เขียนเฉพาะแต่ละบท ในกรณีหนังสือที่ในแต่ละบทมีผู้เขียนเฉพาะบทมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

ชื่อผู้เขียนบทที่อ้าง. ปีที่พิมพ์. ชื่อบทที่อ้าง, หน้าที่บทนั้นตีพิมพ์. ใน ชื่อบรรณาธิการ หรือผู้รวบรวม, บรรณาธิการ หรือผู้รวบรวม. ชื่อหนังสือ. สำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์.

- ก. ชื่อผู้เขียนบทที่อ้าง ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับชื่อผู้เขียนหนังสือ (ดูข้อ 3.1.1)
- ข. ชื่อบทที่อ้างถึง ในกรณีภาษาอังกฤษให้ขึ้นต้นด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะคำแรกเท่านั้น ยกเว้นคำที่เป็นชื่อเฉพาะ
- ค. หน้าที่บทนั้นตีพิมพ์ ให้ระบุว่าบทนั้นเริ่มต้นตั้งแต่หน้าใดถึงหน้าใด กรณีภาษาไทยใช้คำ น. นำหน้า สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษถ้าจำนวนมากกว่า 1 หน้า ใช้คำว่า pp. ถ้าเพียง

1 หน้า ใช้ p. เช่น น. 331-340, pp. 331-340, p. 331

- ง. คำว่า *ใน* แทนด้วย *In*
- จ. ชื่อบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม ระบุชื่อต้น ชื่อกลาง (ถ้ามี) ตามด้วยนามสกุล โดยใช้ชื่อเต็มสำหรับหนังสือภาษาไทย สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษใช้ชื่อย่อสำหรับชื่อต้น ชื่อกลาง
- ฉ. ชื่อบรรณาธิการหรือผู้รวบรวมตามด้วย คำว่า บรรณาธิการ หรือ ผู้รวบรวม กรณีหนังสือภาษาไทย สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษใช้ ed. eds. comp. หรือ comps.
- ช. ชื่อหนังสือ ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับการเขียนชื่อหนังสือ (ดูข้อ 3.1.3)
- ซ. สำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหนังสือ

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทหนังสือที่มีผู้เขียนเฉพาะแต่ละบท

Bago, B., Y. Shachar-Hill and P. Pfeffer. 2000. Dissecting carbon pathways in arbuscular mycorrhizas with NMR spectroscopy, pp. 111-126. *In* G. Podila and D.D. Donds Jr., eds. **Current Advances in Mycorrhizae Research**. APS Press, Minnesota.

Nagahashi, G. 2000. *In vitro* and *in situ* techniques to examine the role of root exudates during AM fungus-host interactions, pp. 287-305. *In* Y. Kapulnik and D.D. Douds Jr., eds. **Arbuscular Mycorrhizas: Physiology and Function**. Kulwer, Netherlands.

3.3 รายงานการประชุม สัมมนา กล่าวคือรายงานการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) เป็นเอกสารที่รวบรวมผลงานหลายๆ เรื่องจากผู้เสนอผลงานหลายๆ คนจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม การประชุมเหล่านั้นอาจจัดเป็นครั้งคราว หรือจัดเป็นประจำ รูปแบบการเขียนรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงจะคล้ายคลึงกับหนังสือที่มีผู้เขียนเฉพาะแต่ละบท มีรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียน. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่อง, หน้าที่ตีพิมพ์. *ใน* ชื่อบรรณาธิการ, บรรณาธิการ (ถ้ามี). ชื่อการประชุม ครั้งที่. สำนักพิมพ์ (หรือหน่วยงานที่จัดการประชุม), สถานที่พิมพ์.

- ก. ชื่อผู้เขียน ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหนังสือ (ดูข้อ 3.1)

- ข. ปีที่พิมพ์ ระบุปีที่จัดพิมพ์รายงาน (ไม่ใช่ปีที่ประชุม)
- ค. ชื่อเรื่อง ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับวารสาร
- ง. หน้าที่ตีพิมพ์ ระบุหน้าที่เรื่องนั้น ๆ ตีพิมพ์ เช่น น. 70-79 หรือ pp. 70-79
- จ. ชื่อบรรณาธิการ (ถ้ามี) ระบุชื่อบรรณาธิการ โดยใช้หลักเกณฑ์การเขียน เช่นเดียวกับหนังสือที่มีผู้เขียนเฉพาะแต่ละบท (ดูข้อ 3.3)
- ฉ. ชื่อการประชุมให้เขียนเต็ม อักษรตัวแรกของชื่อการประชุมใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ อักษรตัวแรกของคำต่อไปใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ ยกเว้นคำที่เป็นคำนำหน้านาม (article) คำบุพบท (preposition) หรือคำสันธาน (conjunction)
- ช. ครั้งที่ ถ้าเป็นการประชุมที่จัดขึ้นเป็นประจำให้ระบุครั้งที่ของการประชุมครั้งนั้นๆ ด้วย หากเป็นการประชุมที่จัดเป็นครั้งคราวให้ระบุ วัน เดือน ปี ที่จัดการประชุม
- ซ. สำนักพิมพ์ ระบุสำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายรายงานนั้นๆ และสถานที่พิมพ์ หากไม่มีผู้จัดจำหน่ายให้ระบุหน่วยงานที่จัดการประชุมนั้นพร้อมด้วยสถานที่จัดประชุม

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทรายงานการประชุม สัมมนา

สิริยาภรณ์ ไกรมาก, ปรรารถนา ปรรารถนาดี และ จิรัชัย พุทธกุลสมศิริ. 2552. การพัฒนาแบบจำลองการทำนายคุณภาพของผลิตภัณฑ์กาแฟคั่วบด, น. 125-132. ใน รายงานการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 47 (สาขาอุตสาหกรรมเกษตร). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

Kirkegaard, J.A., B.J. Smith and M.J. Morra. 2001. Biofumigation: soil-borne pest and disease suppression by Brassica roots, pp. 416-417. *In Proceedings of the 6th Symposium of the International Society of Root Research*. 11-15 November 2001, Japanese Society for Root Research. Root Research 10 (extra issue 1). Nagoya, Japan.

3.4 เอกสารประเภทรายงาน (Technical reports) เป็นเอกสารที่จัดพิมพ์ขึ้น โดยหน่วยงาน เพื่อรวบรวมผลงานที่ได้ทำมาอาจจะจัดพิมพ์สม่ำเสมอในรูปรายงานประจำปี หรือพิมพ์เป็นครั้งคราว

หากเป็นรายงานที่ประกอบด้วยเรื่องจากผู้เขียนหลายๆ คน ให้เขียนรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงลักษณะเดียวกับรายงานการประชุม รายงานที่มีเรื่องของผู้เขียนเพียงคนเดียวหรือคณะเดียว ให้เขียนรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงตามรูปแบบต่อไปนี้

ชื่อผู้รายงาน. ปีที่พิมพ์. ชื่อชุดของเอกสารและลำดับที่. จำนวนหน้า.

- ก. ชื่อผู้รายงาน หากบุคคลเป็นผู้รายงาน เขียนเช่นเดียวกับหนังสือ กรณีสมาคม สภา คณะกรรมการ กรม หรืออื่นๆ เป็นผู้รายงาน ให้ระบุชื่อหน่วยงานลำดับขั้นที่สุด
- ข. ปีที่พิมพ์ ระบุปีที่พิมพ์รายงานฉบับนั้น
- ค. ชื่อชุดของเอกสาร และลำดับที่ ระบุชื่อของเอกสารชุดนั้นๆ โดยใช้ชื่อย่อ (ถ้าย่อได้) เช่น

Univ. of Nebraska Statist. Lab. Rep. Ser. No. 9.

Arizona Agr. Exp. Sta. Tech. Bull. 46.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทเอกสารประเภทรายงาน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2551. รายงานประจำปี 2551 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มิ.ย. 51 - พ.ค. 52. 212 หน้า

The International Center of Insect Physiology and Ecology. 1992. **Nineteenth** Annual Rep. 1991.

3.5 วิทยานิพนธ์ (Thesis) แม้จะไม่จัดว่าเป็นเอกสารเผยแพร่ แต่อนุโลมให้นำมาอ้างอิงได้ มีรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียน. ปีที่พิมพ์. ชื่อวิทยานิพนธ์. ระดับวิทยานิพนธ์, ชื่อมหาวิทยาลัย.

- ก. ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์ที่เขียนเป็นภาษาไทยระบุชื่อเต็มและนามสกุล สำหรับ

วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษระบุนามสกุลตามด้วยตัวอักษรย่อของชื่อต้นและชื่อกลาง (ถ้ามี) คั่นนามสกุล และชื่อต้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)

- ข. ปีที่พิมพ์ วิทยานิพนธ์ภาษาไทยระบุเป็นพุทธศักราช สำหรับวิทยานิพนธ์ ภาษาอังกฤษระบุเป็นคริสต์ศักราช
- ค. ชื่อวิทยานิพนธ์ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการเขียนชื่อหนังสือ (ดูข้อ 3.1.3)
- ง. ระดับวิทยานิพนธ์ ระบุว่าเป็นวิทยานิพนธ์ปริญญาโท หรือปริญญาเอก และ M.S. Thesis หรือ Ph.D. Thesis

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทวิทยานิพนธ์

พิชัญญา มหาสุข. 2552. การศึกษาพันธุกรรมความต้านทานโรคแอนแทรกโนสในพริก

Capsicum baccatum 'PBC80'. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Chokprasin, K. 2003. **Study on Mathematical Modeling and Simulation of Water**

Distribution in Counter Flow Cooling Tower. M.E. Thesis, Kasetsart University.

Na Bhadalung, N. 2005. **Effects of Long-Term Fertilization on Diversity of**

Arbuscular Mycorrhizal Fungi under a Maize Cropping System in Thailand.

Ph.D. Thesis, Kasetsart University.

3.6 บทความในวารสาร (Journal) หรือนิตยสาร (Magazines) เป็นเอกสารที่รวบรวมบทความ หลากๆ บทความ โดยมีกำหนดออกที่แน่นอนและระบุ ปีที่ เล่มที่ ไว้ชัดเจน การเขียนรายการเอกสาร และสิ่งอ้างอิง สำหรับ บทความในวารสารหรือนิตยสารมีรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียนบทความ. ปีที่พิมพ์. ชื่อบทความ. ชื่อวารสารหรือนิตยสาร ปีที่ (ฉบับที่): หน้า.

- ก. ชื่อผู้เขียนบทความใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหนังสือ บทความที่เป็นภาษาอังกฤษแม้ จะตีพิมพ์ในวารสารภาษาไทยก็ให้เขียน โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหนังสือที่เป็นภาษาอังกฤษ

- ข. ปีที่พิมพ์ บทความที่เป็นภาษาไทยให้ใช้พุทธศักราช บทความภาษาอังกฤษใช้ คริสต์ศักราช
- ค. ชื่อบทความ บทความภาษาอังกฤษขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรก ของชื่อนั้น ยกเว้นคำที่เป็นชื่อเฉพาะขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่เสมอ
- ง. ชื่อวารสาร วารสารส่วนใหญ่จะระบุชื่อย่อของวารสารไว้ที่บรรทัดบนของทุก หน้าในหน้าแรกของบทความแต่ละเรื่อง ให้ใช้ชื่อย่อดังกล่าวเป็นชื่อวารสาร ยกเว้นชื่อที่ไม่มีคำย่อ หลัง ชื่อวารสารไม่มีเครื่องหมายใด เช่น วิทยาศาสตร์เกษตรศาสตร์ (วิทย์.), Aquaculture, J. Exp. Zoology, Crop Sci.
- จ. ปีที่ (ฉบับที่) วารสารต่างๆ ไปจะตีพิมพ์ปีละหลายๆ ฉบับโดยระบุเลขหน้า ต่อเนื่องกันไปในกรณีนี้ให้ระบุปีที่ (vol.) โดยไม่ต้องระบุฉบับที่ หากวารสารฉบับใดเลขหน้าไม่ ต่อเนื่อง ให้ระบุทั้งปีที่ และฉบับที่ (no.) ทั้งสองกรณีระบุแต่ตัวเลข โดยไม่ต้องมีคำว่าปีที่ หรือฉบับที่
- ฉ. หน้า ระบุว่าบทความนั้น ปรากฏอยู่ในวารสารหรือนิตยสารหน้าใดถึงหน้าใด โดย ไม่ต้องมีคำว่าหน้า หรือ p. นำ

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทบทความในวารสารหรือนิตยสาร

ชุติมา ไวศรายุทธ์, ชมพูนุท ค้วงจันทร์ และ ปรรธนา ปรรธนาดี. 2551. การประยุกต์ใช้แบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์สำหรับเครือข่ายโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลือง และกากถั่วเหลือง.

Thai VCML Journal 1 (1): 11-34.

สุจินต์ ภัทรภูวคณ, วาริรัตน์ สมประทุม, รัชดาภรณ์ เขียวหวาน, กรุง สีตะชนี และ สิริกุล ะสี .2551. การคัดเลือกพันธุ์พริกต้านทานต่อโรคไวรัสใบด่างแดงและใบด่างประของพริก.

ว. วิทย. กษ. 39 (3) (พิเศษ) : 376-379.

Boddington, C.L. and J.C. Dodd. 2000a. The effect of agricultural practices on the development of indigenous arbuscular mycorrhizal fungi. I. Field Studies in an Indonesian Ultisol. **Plant Soil** 218: 137-144.

- Buddhakulsomsiri, J. and P. Parthanadee. 2008. Stratified random sampling for estimating billing accuracy in health care systems. **Health Care Management Science** 11 (1): 41-54.
- Caranta, C., A. Polloix, V. Lefebvre and A. M. Daubeze. 1997. QTLs for a component of partial resistance to cucumber mosaic virus in pepper restriction of virus installation in host-cells. **Theor Appl Genet.** 94: 431-438.
- Gimsing, A.L. and J.A. Kirkegaard. 2009. Glucosinolates and biofumigation: fate of glucosinolates and their hydrolysis products in soil. **Phytochem. Rev.** 8: 299-310.
- Parthanadee, P. 2007. A nonlinear optimization problem for determining safety stocks in a two-stage manufacturing system. **Kasetsart Journal (Natural Science)** 41: 380-393.
- _____ and R. Logendran. 2006. Periodic product distribution from multi-depots under limited supplies. **IIE Transactions** 38 (11): 1009-1026.
- Seranevijaikitkhan, W., P. Parthanadee and J. Buddhakulsomsiri. 2008. Production efficiency improvement: Case study in roasted and ground coffee industry. **Asian Journal of Food and Agro-Industry** 1 (2): 105-115.
- Tan, K. and S. Deng. 2002. A method for evaluating the heat and mass transfer characteristics in a reversibly used water cooling tower (RUWCT) for heat recovery. **International Journal of Refrigeration** 25: 552-561.

3.7 บทความในสารานุกรม (Encyclopedias) เขียนราชการเอกสารและสิ่งอ้างอิงในลักษณะเดียวกับบทความในวารสาร ตามรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียนบทความ. ปีที่พิมพ์. ชื่อบทความ. ชื่อสารานุกรม เล่มที่ (ปีที่พิมพ์): เลขหน้า.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทสารานุกรม

Strimpel, O.B.R. 1997. Computer graphics. **Encyclopedia of Science and technology** vol. 4 (1997): 279-283.

3.8 วารสารสาระสังเขป ในการอ้างอิงสาระสังเขป (Abstract) ที่ได้มาจากวารสารสาระสังเขป มีรูปแบบการเขียนรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิง โดยยึดหลักเดียวกับเอกสารประเภทบทความในวารสารมีรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียนบทความ. ปีที่พิมพ์. ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร ปีที่ (ฉบับที่): หน้า.
ชื่อวารสารสาระสังเขป ปีที่ (พ.ศ.): หมายเลขสาระสังเขป.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทวารสารสาระสังเขป

Harman, G. and N. Anand. 1990. The market for dried fruit in the United Kingdom, the Federal Republic of Germany and France. **Bull. Nat. Res. Inst.** 34: 75.
Abstracts on Tropical Agriculture 17 (1992): Abstract No. 79823.

Kubo, I., H. Muroi and M. Himejima. 1992. Antimicrobial activity of green tea flavor components and their combination effects. **Agric. Food Chem.** 40 (2): 245-248. **Biological Abstracts** 93 (1992): Abstract No. 97010.

3.9 สาระสังเขปจากสารสนเทศ ในปัจจุบันมีการจัดแหล่งข้อมูลที่มีเครือข่ายทั่วโลกสามารถทำการค้นได้โดยใช้คอมพิวเตอร์เครือข่าย ฐานข้อมูลบางฐานจะมีสาระสังเขปซึ่งสามารถใช้อ้างอิงได้ โดยใช้รูปแบบคล้ายๆ การอ้างอิงจากวารสารสาระสังเขป โดยใช้ ชื่อฐานข้อมูล เช่น agris, PsyINFO แทนชื่อวารสาร และระบุ Accession number ของเอกสารรายการนั้น โดยในสาระสังเขปที่ได้จากการพิมพ์ของคอมพิวเตอร์ จะมีอักษรระบุ ว่า ข้อความต่อไปนี้คืออะไร เช่น

AN หมายถึง Accession number
 AU หมายถึง author (ชื่อผู้เขียน)
 TI หมายถึง Title (ชื่อเอกสารแหล่งที่มา)
 SO หมายถึง Source (แหล่งที่มาของเอกสาร)
 AB หมายถึง abstract
 ซึ่งมีรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียนบทความ. ปีที่พิมพ์. ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร ปีที่ (หน้าที่): หน้า. ชื่อ
 ฐานข้อมูล. Accession number.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทสาระสังเขปจากสารสนเทศ

Tomich, J. 2009. Blender pumps dispense more ethanol choices. **Abstract ProQuest**
Accession no. 1923907971

Misumi, J. and M. Fujita. 1982. Effects of PM organizational development in supermarket
 organization. **Jap. J. of Esp. Soc. Psy.** 21 (2): 93-111. **PsyINFo Database.**
Accession no. 1147468-5-8200

3.10 ข้อมูลสารสนเทศ (World Wide Web) มีรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียน. ปีที่ตีพิมพ์. ชื่อเรื่อง. แหล่งที่มา: ที่อยู่ของไฟล์หรือเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต
 วัน เดือน ปี ที่สืบค้นข้อมูล.

- ก. ชื่อผู้เขียน
- ข. ปีที่ตีพิมพ์ (ปรากฏอยู่ที่ web site)
- ค. ชื่อเรื่อง

- ง. แหล่งที่มา ระบุ URL (ที่อยู่ของไฟล์หรือเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต)
- จ. วัน เดือน ปี ที่สืบค้นข้อมูล

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทข้อมูลสารสนเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2551. **องค์การอาหารโลก**. แหล่งที่มา:

http://www.opsmoac.go.th/ewt_news.php?nid=110&filename=index, 20 กุมภาพันธ์ 2556.

World Health Organization. 2006. **About the WHO Regional Director for Europe**. Available

Source: http://www.euro.who.int/AboutWHO/About/20060106_1 , December 17, 2009.

3.11 จุลสาร เอกสารอัดสำเนา และเอกสารไม่ได้ตีพิมพ์อื่นๆ การเขียนรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงใช้รูปแบบเดียวกับหนังสือ และให้ใช้วงเล็บคำว่า อัดสำเนา, Mimeographed หรือ Typewritten ไว้ท้ายสุด เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์ให้วงเล็บคำว่าเอกสารไม่ได้ตีพิมพ์ หรือ Unpublished manuscript ไว้ท้ายสุด

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทจุลสาร เอกสารอัดสำเนา และเอกสารไม่ได้ตีพิมพ์อื่นๆ

อัมพร ศุภชาติวงศ์. ม.ป.ป. **การฝึกอบรม**. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, กรุงเทพฯ. (อัดสำเนา)

Department of Land Development. 1990. **Land Use Planning in Changwat Chon Buri**.

Division of Land Use Planning. Department of Land Development, Bangkok.

(Mimeographed)

3.12 สื่อไม่ได้ตีพิมพ์ ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์สายวิทยาศาสตร์ บางสาขาอาจจำเป็นต้องอ้างอิงข้อมูลไม่ได้ตีพิมพ์ เช่น ไฟล์ข้อมูล โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซีดีรอมวิดิทัศน์ และแถบเสียงซึ่งมีรูปแบบการเขียน ดังนี้

ชื่อผู้จัดทำ, ปีที่จัดทำ, ชื่อสื่อไม่ตีพิมพ์. (ระบุลักษณะของสื่อ). สถานที่หรือ หน่วยงานที่เผยแพร่, สถานที่ผลิต.

- ก. ชื่อผู้จัดทำ เขียนลักษณะเดียวกับชื่อผู้แต่ง
- ข. ปีที่จัดทำ หมายถึงปีที่สร้างโปรแกรมหรือปีที่เผยแพร่โปรแกรม
- ค. ระบุชื่อสื่อไม่ตีพิมพ์ เช่น ชื่อไฟล์ ชื่อโปรแกรม ชื่อวีดิทัศน์ ลักษณะเดียวกับชื่อหนังสือ
- ง. ให้ระบุสื่อ ลักษณะของสื่ออื่นๆ
- จ. ถ้าไฟล์ข้อมูลไม่มีชื่อเรื่อง ให้เขียนคำอธิบายเนื้อหาของไฟล์ข้อมูลไว้ในวงเล็บพร้อมทั้งระบุปีที่รวบรวมข้อมูล
- ฉ. ในกรณีของไฟล์ข้อมูล อาจระบุชื่อบุคคลหรือองค์การผู้จัดทำและเผยแพร่ ซึ่งสามารถติดต่อขอสำเนาข้อมูลได้โดยวงเล็บหน้าที่ของบุคคลหรือองค์การว่าเป็นผู้ผลิต (Producer) หรือผู้เผยแพร่ (Distributor)
- ช. ในกรณีของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อาจเพิ่มรายละเอียดอื่นๆ ที่จำเป็นในการสืบค้นโปรแกรมนั้น เช่น หมายเลขโปรแกรม โดยระบุไว้ในวงเล็บท้ายสุด
- ซ. สถานที่เผยแพร่ สถานที่ผลิต ถ้ามีสถานที่เพียงอย่างเดียวหนึ่งหรือสถานที่เผยแพร่เป็นสถานที่เดียวกับที่ผลิต ให้ระบุแต่เพียงชื่อเดียว

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทสื่อไม่ตีพิมพ์

Femandes, F.D. 1972. **Theoretical Production of Interference Loading on Aircraft Stores:**

Part 1 Subsonic Speeds. (Computer Program). General Dynamics, Electrodynamics Division, Panoma, CA. (National Aeronautics and Space Administration Report No. Nasa CR-112065-1).

3.13 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม/ Thai Industrial Standards Institute) การอ้างอิงข้อมูลมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสามารถกระทำได้ตามรูปแบบ ดังนี้

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. ปีที่ออกประกาศ. ชื่อมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. เลขที่ มอก.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2552. วิธีมาตรฐานในการวัดอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นของ
ขั้วหลอดไฟฟ้า . มอก. 4 เล่ม 2-2552.

3.14 สิทธิบัตร (Patent) การเขียนรายการเอกสารและสิ่งอ้างอิงของสิ่งประดิษฐ์ที่จดสิทธิบัตรมี
รูปแบบ ดังนี้

ผู้จดสิทธิบัตร. ปีที่จดสิทธิบัตร. ชื่อสิ่งประดิษฐ์. ประเทศที่จดสิทธิบัตร หมายเลขของ
สิทธิบัตร.

- ก. ชื่อผู้จดสิทธิบัตรเขียนลักษณะเดียวกับชื่อผู้แต่ง
- ข. ชื่อสิ่งประดิษฐ์เขียนลักษณะเดียวกับชื่อวารสาร

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทสิทธิบัตร

สุรนาง กองเตย. 2547. แยมมะขาม. อนุสิทธิบัตรการประดิษฐ์เคมี เลขที่ 1467.

3.15 แผนที่ กรณีมีความจำเป็นต้องอ้างอิงข้อมูลในแผนที่ให้เขียนรายการเอกสารและ
สิ่งอ้างอิง ตามรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้จัดทำ. ปีที่ผลิต. ชื่อแผนที่.

- ก. ชื่อผู้จัดทำเขียนในลักษณะเดียวกับชื่อผู้แต่ง

ข. ชื่อแผนที่เขียนในลักษณะเดียวกับชื่อหนังสือ

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทแผนที่

กรมทางหลวง. 2549. แผนที่แสดงจุดติดตั้งสัญญาณไฟจราจรตามสำนักทางหลวงทั่วประเทศ
ปี 2549.

National Institute of Agricultural Science. n.d. **Soil Map of Okinawa and Kume Islands.**

3.17 การอ้างอิงสองทอด การอ้างอิงเอกสารที่ถูกอ้างไว้ในหนังสือหรือวารสาร โดยไม่เคยอ่าน เอกสาร ฉบับนั้นๆ โดยตรง โดยปกติไม่นิยมนำมาอ้างอิงเพราะความที่อ้างอิงถึงนั้นอาจผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ แต่หากไม่สามารถหาต้นฉบับมาอ่านได้ก็สามารถอ้างอิงสองทอดได้ โดยใช้รูปแบบตามประเภทของเอกสารและสิ่งอ้างอิงนั้นๆ เชื่อมด้วยคำ อ้างถึง หรือ *Cited*

3.17.1 กรณีอ้างอิงหนังสือจากที่ผู้เขียนบทความในวารสารได้อ้างอิงไว้ตามรูปแบบดังนี้

ชื่อผู้เขียนบทความในวารสาร. ปี. ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร ปีที่ (ฉบับที่): หน้า. อ้างถึง ชื่อผู้แต่งหนังสือ. ปีที่พิมพ์. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี). สำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทการอ้างอิงหนังสือจากที่ผู้เขียนบทความในวารสารได้อ้างอิงไว้

Fravel, D.R., J.J. Marois, R.D. Lumsden and W.J. Connick, Jr. 1985. Capsulation of potential biocontrol agents caly matrix. **Phytopathol.** 75: 774-777.

Cited N.G. Agrios. 1978. **Plant Pathology.** 2nd ed. Academic Press, New York.

3.17.2 กรณีอ้างอิงบทความในวารสารจากผู้เขียนบทความในวารสารอีกเล่มหนึ่ง
ได้อ้างอิงไว้ ตามรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียนบทความในวารสาร. ปี. ชื่อเรื่องในวารสาร. ชื่อวารสาร ปีที่ (ฉบับที่): หน้า.
อ้างถึง ชื่อผู้เขียนบทความในวารสารที่อ้างถึง. ชื่อเรื่องที่อ้าง. ชื่อวารสารที่อ้าง ปีที่
(ฉบับที่): หน้า.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทการอ้างอิงบทความในวารสารจากผู้เขียน
บทความใน วารสารอีกเล่มหนึ่งได้อ้างอิงไว้

Campbell, C.A., F. Selles, R.P. Zentner and B.G. Mc Conkey. 1993. Available Water
and nitrogen effects on yield component and grain nitrogen of zero-till
spring wheat. **Agron. J.** 85: 114-119. *Cited* M.R. Cater and D.A. Rennie. 1985.
Soil temperature under zero tillage systems for Wheat in Saskatchewan.
Can. J. Soil Sci. 65: 329-338.

3.17.3 กรณีอ้างอิงหนังสือจากที่หนังสืออีกเล่มหนึ่งได้อ้างอิงไว้ ตามรูปแบบ ดังนี้

ผู้แต่ง. ปีที่พิมพ์. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี). สำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์. อ้างถึง ผู้แต่ง. ปีที่
พิมพ์. ชื่อหนังสือที่อ้างถึง. ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี). สำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงประเภทการอ้างอิงหนังสือจากที่หนังสืออีกเล่มหนึ่งได้อ้างอิงไว้

Frazier, W.C. and D.C. Westhoff. 1988. **Food Microbiology**. 4th ed. McGraw-Hill Book
Company, Singapore. *Cited* J.S. Pruthi. 1980. **Spices and Condiments:
Chemistry, Microbiology, Technology**. Academic Press, New York.

กรณี เอกสารภาษาไทยอ้างอิงเอกสารภาษาอังกฤษ ให้ลงรายการเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด โดยระบุข้อความ (in Thai) ไว้ท้ายเอกสารภาษาไทย

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงกรณีเอกสารภาษาไทยอ้างอิงเอกสารภาษาอังกฤษ

Na-Nakorn, U. 1988. **Fish Breeding**. Faculty of Fisheries, Kasetsart Univ., Bangkok. (in Thai) Cited D.R. Keeney. 1970. Nitrates in plants and waters. **J. Food Technol.** 33: 425-432.

3.17.4 กรณีอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลและเอกสารอื่นๆ ของทางราชการ ตามรูปแบบ ดังนี้
ก. ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อเอกสาร. ปีที่พิมพ์. เล่มที่ ตอนที่, เลขหน้า.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงกรณีราชกิจจานุเบกษา

ราชกิจจานุเบกษา. 2552. ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 126 ตอนที่ 93 ก, หน้า 1.

ข. ประกาศ คำสั่ง

ชื่อหน่วยงาน. ปี. ชื่อเอกสาร. วัน เดือน ปี ที่ประกาศหรือมีคำสั่ง.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงกรณีประกาศ คำสั่ง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2550. ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง กำหนดการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย และการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ ประจำปีภาคปลาย ปีการศึกษา 2550. 14 มิถุนายน 2550.

3.17.5 กรณีอ้างถึงหนังสือพิมพ์ในกรณีอ้างข่าวทั่วไป ตามรูปแบบ ดังนี้

ชื่อหนังสือพิมพ์. ปีที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: วัน เดือน ปี. เลขหน้า.

ตัวอย่างเอกสารและสิ่งอ้างอิงกรณีหนังสือพิมพ์แบบอ้างข่าวทั่วไป

ไทยรัฐ. 2552. กรุงเทพฯ: 22 ธันวาคม 2552. หน้า 1.

Bangkok Post. 2009. Bangkok: December 22, 2009. P.1.

3.17.6 กรณีอ้างถึงบทความในหนังสือพิมพ์ ตามรูปแบบ ดังนี้

ชื่อผู้เขียนบทความ. ปีที่พิมพ์. ชื่อบทความ. ชื่อหนังสือพิมพ์ (วัน เดือน ปี): หน้า.

เปลว สีเงิน. 2556. เมื่อโลกใบนี้ “ตุงสุดคืบสู่สามัญ”. **ไทยโพสต์** (13 กุมภาพันธ์ 2556): 6.

Dougherty, J. 2003. Where you go online is watching you. **Bangkok Post** (August 9, 2003): 4.

คำย่อที่ใช้ในการเขียนเอกสารและสิ่งอ้างอิง

หมวดอักษร A		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
abstract	abst.	บทคัดย่อ
academy	acad.	วิทยาลัย
administration	admin., adm.	การบริหาร
agriculture	agr.	การเกษตร
agronomy	agron.	พืชไร่
American	Amer.	ชาวอเมริกัน
anatomy	anat.	กายวิภาคศาสตร์
annual	ann.	ประจำปี
anonymous	anon.	นิรนาม (ไม่ระบุชื่อ)
appendix	append.	ภาคผนวก
arboriculture	arboricult.	การปลูกต้นไม้
article (s)	art. (arts.)	บทความ
association	associ.	สมาคม
atmosphere	atm.	บรรยากาศ
atomic	at.	ปรมาณู
automatic	auto.	อัตโนมัติ

หมวดอักษร B		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
botany, botanical	bot.	พฤกษศาสตร์
book (s)	bk. (พหูพจน์ bks.)	หนังสือ
Britain, British	Brit.	ประเทศอังกฤษ, ชาวอังกฤษ
bulletin	bull.	สิ่งตีพิมพ์ที่ออกมาเป็นระยะ

bureau	bur.	สำนักงาน
หมวดอักษร C		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
catalogue	cat.	บัญชีรายชื่อ
centennial	centen.	ศตวรรษ (100 ปี)
chapter	chap. (ch.)	บทที่ (มาตรา)
Chemistry	chem.	เคมี
Chinese	Chin.	ชาวจีน
circa (about)	ca., c.	ประมาณ (ใช้ระบุปี)
class	cl.	ชั้น, ประเภท, ระดับ
climatology	climat.	อากาศวิทยา
collaboration	collab.	การร่วมมือ
college	coll.	วิทยาลัย
column (s)	col. (พหูพจน์ cols.)	แนวตรง, เสา
commercial, commerce	com.	เกี่ยวกับการค้า, การพาณิชย์
committee	comm.	คณะกรรมการ
company	co.	บริษัท
compiler, compiled by	comp.	ผู้รวบรวม, รวบรวมโดย
conference	conf.	การประชุม
corporation	corp.	วิสาหกิจ
cytology	cytol.	เซลล์วิทยา

หมวดอักษร D		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย

Decennial	decen.	ทศวรรษ (10 ปี)
dendrology	dendrol.	รุกขวิทยา
department	dept.	ภาควิชา, กรม
Deutsch	Deut.	เยอรมัน
diploma	dipl.	ประกาศนียบัตร
directory	dir.	หนังสือรวบรวมรายชื่อและ
disease	dis.	อยู่
dissertation	diss.	โรค
division	div.	วิทยานิพนธ์
document	doc.	ฝ่าย, ส่วน เอกสาร
หมวดอักษร E		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
ecology	ecol.	นิเวศวิทยา
economics	econ.	เศรษฐศาสตร์
edition, editor (s)	ed. (พหูพจน์ ใช้ eds.)	ฉบับพิมพ์, บรรณาธิการ
engineering	eng.	วิศวกรรมศาสตร์
entomology	entomol.	กีฏวิทยา
enlarged	enl.	เพิ่มเติม (เช่น enl. ed.)
especially	esp.	โดยเฉพาะ เช่น pp.312-315, esp. p. 313)
essential	essent.	สำคัญ
et. alii. (and others)	<i>et al.</i>	และคนอื่น ๆ
evolution	evolut.	วิวัฒนาการ
examination	exam.	การสอน
exhibition	exhib.	การแสดง
exempli gratia (for example)	e.g.	ตัวอย่าง
experiment	exp.	การทดลอง

extension	ext.	การเผยแพร่
หมวดอักษร F		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
faculty	fac.	คณะ
federation	fed.	สมาพันธ์, สันนิบาต
floristica	florist.	ไม้ดอกไม้ประดับ
foundation	found.	มูลนิธิ, กองทุน
forestry	for.	วนศาสตร์
หมวดอักษร G		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
general	gen.	โดยทั่วไป
genetics	genet.	พันธุศาสตร์
geology	geol.	ธรณีวิทยา
German	Ger.	ชาวเยอรมัน
graduate	grad.	บัณฑิต
หมวดอักษร H		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
herbarium	herb.	ห้องเก็บตัวอย่างสมุนไพร
history	hist.	ประวัติศาสตร์
horticulture	hort.	พืชสวน
hospital	host.	โรงพยาบาล
husbandry	husb.	สัตวบาล
หมวดอักษร I		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย

ibidem (in the same way)	ibid.	เรื่องเดียวกัน
id est (that is)	i.e.	ดังนี้
illustrator	illus.	ผู้วาดภาพประกอบ
immigration	immigr.	การอพยพ
immunology	immunol.	ภูมิคุ้มกันวิทยา
imperial	imp.	จักรพรรดิ
importation	import.	การนำเข้า
incorporated	inc.	รวมเข้าเป็นรูปบริษัท
industry	ind.	อุตสาหกรรม
infection	infect.	การติดเชื้อ
inorganic	inorg.	อนินทรีย์
institute	inst.	สถาบัน
internal	intern.	ภายใน
international	int.	ระหว่างประเทศ
investigation	invest.	การสอบสวน
หมวดอักษร J		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
Japan	Jap.	ประเทศญี่ปุ่น
Journal	Jour., J.	วารสาร
หมวดอักษร L		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
laboratory	lab.	ห้องปฏิบัติการ
language	lang.	ภาษา
Latin	Lat.	ภาษาลาติน
leaflet	leafl.	ใบปลิว, ใบแทรก
lecture	lect.	บรรยาย
library	libr.	ห้องสมุด
literature	lit.	เอกสาร

loco citato (in the place cited)	loc. cit.	ตามสถานที่ที่อ้างอิง
หมวดอักษร M		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
magazine	mag.	นิตยสาร
management	manage.	การจัดการ
manuscript (s)	ms. (พหูพจน์ mss.)	ต้นฉบับตัวเขียน
mathematics	math.	คณิตศาสตร์
mechanical	mech.	เชิงกล
medicine	med.	ยา, แพทยศาสตร์
minutes	min.	นาที
miscellaneous	misc.	หลากหลาย, เบ็ดเตล็ด
molecule	mol.	โมเลกุล
monograph	monogr.	เอกสาร
monthly	month.	ประจำเดือน
morphology	morphol.	วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับ โครงสร้างสัตว์และพืช
mycology	mycol.	วิทยาเห็ดรา
หมวดอักษร N		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
national	nat.	แห่งชาติ
natural	nature.	แห่งธรรมชาติ
no date	n.d.	ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์
no place	n.p.	ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์
note (s)	n. (พหูพจน์ nn.)	หมายเหตุ
number	no. (พหูพจน์ nos.)	ฉบับที่, ลำดับที่
nuclear	nucl.	ปรมาณู
หมวดอักษร O		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย

occupation	occup.	อาชีพ
opera citato (in the work cited)	op. cit.	ตามเอกสารที่อ้างอิง
optical	opt.	เกี่ยวกับการมองเห็น
ophthalmology	ophthamol.	จักษุวิทยา
organic	org.	อินทรีย์
organization	organ.	องค์กร
original	orig.	ต้นฉบับ
otology	otol.	โสตวิทยา
หมวดอักษร P		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
page	p. (พหูพจน์ ใช้ pp.)	หน้า
pamphlet	pam.	แผ่นพับ
part	pt. (พหูพจน์ pts.)	ส่วนที่
patent	pat.	สิทธิบัตร
pathology	Pathol.	พยาธิวิทยา
pharmacology	pharmacol.	เภสัชวิทยา
philosophy	phil.	ปรัชญา
physics	phys.	ฟิสิกส์
postgraduate	postgrad.	หลังจบปริญญาตรี
proceedings	proc.	รายงานการประชุมวิชาการ
product (s)	prod. (พหูพจน์ prods.)	ผลิตภัณฑ์
professional	prof.	โดยอาชีพ
project	proj.	โครงการ
publication	pub.	สิ่งตีพิมพ์
publisher	publ.	ผู้พิมพ์โฆษณา/สำนักพิมพ์

หมวดอักษร Q		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
quality	qual.	คุณภาพ
quarterly	quart.	ทุกสามเดือน
หมวดอักษร R		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
radiation	radia.	การแผ่รังสี
radiology	radiol.	รังสีวิทยา
record	rec.	การบันทึก
registration	regist.	การลงทะเบียนการจด
religious	relig.	ทะเบียน
report	rept.	เกี่ยวกับศาสนา
reprint, reprinted	rpt.	รายงาน
research	res.	พิมพ์ใหม่, สำเนา
review, revised	rev.	การแก้ไข ปรับปรุงแก้ไข
หมวดอักษร S		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
science	sci.	วิทยาศาสตร์
scientific	scient.	เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
section (s)	sec. (พหูพจน์ secs.)	ตอนที่
series	ser.	อนุกรม
service	serv.	บริการ
social	soc.	สังคม
society	soc.	สมาคม
special	spec.	พิเศษ
species	sp. (พหูพจน์ spp.)	ชนิดของสกุลพืช
station	sta.	สถานี

statistics	stats.	วิชาสถิติ
standard	Stand., std.	มาตรฐาน
street	st.	ถนน
summary	sum.	สรุป
supplement	suppl.	เอกสารเสริม
surgery	surg.	ศัลยกรรม
survey	surv.	สำรวจ
symposium	symp.	การประชุมวิชาการ
system	syst.	ระบบ
หมวดอักษร T		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
taxonomy	taxonom.	อนุกรมวิธาน
technical, technology	tech.	เทคโนโลยี
tension	tens.	การดึง
transactions	trans.	บันทึกการประชุม
translator, translation	trans., tr.	ผู้แปล, การแปล
treasurer, treasury	treas.	ขุนคลัง, การคลัง
tropic	trop.	เขตร้อน
หมวดอักษร U		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
university	univ.	มหาวิทยาลัย
United Nations	U.N.	สหประชาชาติ
ultraviolet	uv.	รังสีเหนือม่วง
หมวดอักษร V		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
vegetation	veg.	พืชผัก
veterinary	vet.	สัตวแพทย์
veneer	ven.	ไม้บาง

versus (against)	vs.	เปรียบเทียบกับ
videlicet (namely)	viz.	ดังชื่อต่อไปนี้
virology	virol.	ไวรัสวิทยา
volume (s)	vol. (พหูพจน์ vols.)	เล่มที่ (เช่น vol.3)
หมวดอักษร W		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
warranty	warr.	การรับรอง, การค้ำประกัน
weight	wt.	น้ำหนัก
wood	wd.	ไม้, เนื้อไม้, ต้นไม้
without	w/o	ปราศจาก
หมวดอักษร X		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
extra	x.	พิเศษ
extra fine	xf.	ความละเอียด
cross cut	x cut.	ตัดตามขวาง
cross section	x section.	ด้านหน้าตัด
หมวดอักษร Y		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
yard	yd.	หลา
year	yr.	ปี
หมวดอักษร Z		
คำเต็ม	คำย่อ	ความหมาย
zenith	zen.	จุดสูงสุด
zodiac	zod.	จักรราศี
zone	z.	เขต
zoological garden	zoo.	สวนสัตว์
zoology	zool.	สัตววิทยา